

mord på farten.

Ud & Se har i år inviteret 12 danske forfattere til at skrive originale kriminoveller til os. Hver novelle skal indeholde en rejse, men hvad der i øvrigt sker er helt op til forfatterne selv. Serien er redigeret af professor i nordisk litteratur Thomas Bredsdorff.

Gretelise Holm

Anders Bodelsen

Katrine Marie Guldager

Kristian Ditlev Jensen

Sara Blædel

Leif Davidsen

Anna Grue

Dorph & Pasternak

Susanne Staun

Mette Winge

Christian Mørk

Hanne Marie Svendsen

Stjernerne vil lyse

AF ANDERS BODELSEN

ILLUSTRATION DORTE NAOMI

DAGEN FØR REJSEN gik jeg en tur i Mindelunden. En tilsynsmand nikkede til mig i forbifarten; andre så jeg ikke. Tusmørket kom hurtigt og det var bidende koldt.

Jeg standsede et øjeblik og så mod det voldsomme monument hvor en ung død mand ligger med hovedet hvilende i en kvindes skød. Så gik jeg mod den pergola hvor der var mindetavler for alle dem, som var blevet skudt her, blot lidt længere fremme i terrænet, hvor det spidser til.

På vejen trak jeg min lommelærke op af min duffelcoats lomme og tog mig et hiv gin. Jeg lagde hovedet tilbage og så hvordan stjernerne begyndte at træde frem på himlen. Så stak jeg lommelærken i lommen igen og gik mod de to mindesten jeg søgte.

Jeg var kommet her mange gange sammen med min mor, så længe hun levede. Den niende april, den fjerde maj, mange flere dage i årets

løb. Altid frivilligt, men samtidig bevidst om, at et afslag var utænkeligt.

Jeg fandt den første sten. Måtte knibe øjnene sammen for at læse min fars navn. Henning A. Jørgensen, født 1901, død marts 1945. Øverst på stenen stod blot de fem ord: Altid frejdig når du går. Mere skulle der ikke stå. Mente min mor. Jeg havde foreslået en linje mere, men nej.

Få skridt længere nede i pergolaen lå stenen med min lillebrors navn. Morten Jørgensen. Født 1924. Datoen for hans drab var otte dage senere end den for min fars. Øverst på hans sten stod: Aldrig ræd for mørkets magt. Igen havde jeg foreslået min mor at der skulle stå en linje til, men nej igen. Hun fik sin vilje og det kunne vel også være lige meget.

På en grav lidt længere fremme lå et væld af blomster. Jeg så mig om i tusmørket, så gik jeg derhen. Valgte to røde blomster, to blå og to hvide. Jeg lagde så et sæt i modstandskampens farver på min fars grav og på min lillebrors. Jeg ville egentlig gå lidt videre ned ad pergolaen, men hørte nu vagtmanden henne ved indgangen hoste diskret og gik ham i møde. →

Undervejs lagde jeg igen nakken tilbage og så fremad, stik nord. En stjerne skilte sig ved sin lysstyrke klart ud fra de andre. Jeg mente det måtte være Nordstjernen.

*

DA OSLOBÅDEN var godt ude i Øresund købte jeg ind i den toldfri butik. Jeg overvejede at købe to flasker gin, men nøjedes med en, fordi det ville være så dumt at få opmærksomhed allerede i tolden. I stedet købte jeg en flaske rødvin til brug om bord plus en karton cigaretter. I min enmandskahyt med køje gik jeg min kufferts sparsomme indhold igennem. Jeg følte med stramme fingre på det kraftige læderetui til et småfilmskamera. Og mærkede kun hvad der virkelig skjulte sig i det når fingrene borede sig ned i det vat jeg havde stoppet tæt rundt om pistol og lyddæmper.

Jeg drak en portion rødvin af kahyttens tandglas og gik så med min lædermappe op til et sparsomt befolket rum bag kantine. Jeg trak chartekket med de to avisudklip op af mappen og lagde det foran mig. Den ene avis – fra 1945 – var gulnet af tolv års ælde, det andet var kun et par uger gammelt. November 1957.

Jeg sad længe og betragtede det gamle billede. Hun så tungt og tomt frem for sig; formodentlig var nakken presset tilbage mod en holder. Man skulle vist have kendt hende for at kunne ane hendes erotiske udstråling. Eller hvad man nu skal sige.

Jeg flyttede hurtigt blikket fra det gamle billede til det nye. Ti år, elleve år. Vist var det den samme kvinde. Judith Strange. Ingen tvivl mulig.

Overskriften på det gamle udsklip lød: Livsstraf til storstikkeren fra Vejle.

På det nye udsklip lød overskriften 'Åbner blomsterparadis i Tromsø'.

Navnet var nyt, og bag hende, med hænderne på hendes skuldre stod en høj kvinde, som jeg ikke kendte – men som mit netværk havde givet mig stikord til: Judith og denne kvinde havde siddet i samme celle i en del år i Danmark. For Judiths livsdom (læs: dødsdom) var under et første stemningsomslag blevet forandret til livstidsdom. Og en livstidsdom blev i mindre hævnerrige eller mere humane tider igen forandret til cirka ti år.

Jeg vidste at hun i fængselsårene havde uddannet sig til gartner.

Et par mennesker havde sat sig ved mit kantinebord. Jeg lagde avisudklippene tilbage i chartekket og chartekket tilbage i mappen. Som jeg skubbede ind under bordet og holdt fast sammenpresset mellem mine ben.

Senere stod jeg helt fremme på båden – følte at jeg var på en sejlads frem gennem Orions bælte – og drak den toldfrie flaske rødvin mere end halvt op. Og senere lå jeg i min kahyt og tømte den og lyttede til turbinernes rumlen og begyndte at glide ned i en drøm hvor to ansigter førtes hen over hinanden og blev til eet.

*

VORES TO-MOTORERS PROPELFLY mellemlandede planmæssigt i Trondheim, men blev derpå grounded så en motorskade kunne repareres. Vi fik anvisning til at overnatte på bænke i et lavloftet fællesrum, og vi fik serveret sandwiches og dertil næsten udrikkeligt lokalt øl. Jeg piftede den op med gin. Omgivet af stigende og faldende motorlyde gled jeg efterhånden over i en slags halvdrøm, hvori fornuftige tanker blandede sig med toseri. Mit alibi om at være blevet i Danmark var udspekuleret, men tyndt – hvilede for meget på venners og en venindes udsagn. Min flugtvej i lejet bil (falske papirer) ind over grænsen til Sverige ville være hasarderet. Fuldskægget jeg til den tid ville have skrabet

På vejen trak jeg min lommelærke op af min duffelcoats lomme og tog mig et hiv gin.

bort igen gjorde næppe mit ansigt særligt anderledes. Den svenske accent jeg havde øvet mig på var meget ufuldkommen.

Ideen om slet og ret at forblive i Tromsø til opmærksomheden slækkedes var interessant, men hasarderet. Jeg blev ved min plan og glider ned i et let søvnlag. Jeg prøver at se min lillebror i seng med Judith og min tanke strejfer ved billedet: Hvorfor ikke mig? Jeg ser den unge gruppe kunstnere, som har slået ring om Judiths nøgne, frodige krop. Der tegnes croquis. Billedet med den nøgne pige prydede selv de mest agtværdige avisers sider i sommeren 45.

I min fars mappe fandt vi efter henrettelsen en mængde af disse croquistegninger. Som min mor brændte, men jeg reddede et par af dem. Havde også han ... jeg får det aldrig at vide ...

'Lille h-gruppen' havde de syv mænd i 1944-1945 kaldt sig selv. Vores baggrund var det kommunistiske engagement. Og så var der altså et kunstnerisk indslag i gruppen. Med islandske sweatre og piber.

Judith havde sluttet sig til os i den svære tid, hvor Sovjetunionen og Tyskland foregav at trække på samme hammel.

Vi syv var gået i aktion i 1943. Og omtrent samtidig må Judith være gået i sin aktion. Hun fik kontakt med Gestapo i Vejle og stak os en efter en og for betaling. Blandt de første hendes egen bror. Forstå det hvem som kan. Som den sidste i gruppen slap jeg – og nåede til København i februar 45 og ydede dér en beskeden indsats, hvad der overraskende nok gjorde mig skyldig i tre likvideringer, tre drab.

I min lette drøm ser jeg min far for mig, i færd med at færdiggøre en tegning af Judith, han rejser sig og går hen mod hende. Og jeg ser min bror rulle rundt, snart under, snart over denne yppige og varme krop. Som jeg snart, med tolv års forsinkelse, skal dræne for varme.

Bag mig befandt der sig en tåget, men rank person: Min mor.

*

TROMSØ. Buldermørke døgnet rundt. Overskyet, ingen stjerner at skimte. Et par fanatikere vandrede op til en højde bag byen, skuede mod syd og anede, hævdede de, et gråt skær lige over horisonten. Forsvarsel om solen. Og drak efter sigende en hjemmebrændt væske dertil.

Mit hotel var propert og man syntes at forstå hvad jeg sagde på et sprog som skulle gøre det ud for svensk. Mit skæg var vokset pænt til, og jeg havde givet både hår og skæg en pomade, som farvede det mørkere. →

Anders Bodelsen (1937) debuterede med romanen 'De lyse nætters tid' i 1959 og har lige siden skrevet romaner og noveller. Blandt højdepunkterne er novellesamlingen 'Rama Sama', 1967, spændingsromanen 'Tænk på et tal', 1968, dokumentarromanen 'Bevisets stilling', 1973, den politiske spændingsroman 'Rød september', 1991, og senest novellesamlingen 'Varm luft', 2009.

Dorte Naomi (1975) er uddannet fra den Grafiske Højskole i 2000 og fra Danmarks Designskole i 2006. Arbejder nu som kunstner og illustratør. Hun er tilknyttet det københavnske galleri Falkener Project.

Jeg så hende synke om og gik meget modvilligt hen til kasseapparatet og hentede et par bundter norske sedler op.

Blomsterforretningen, som lå hvor det tyndede ud i hovedgaden, var en åbenbaring. Den egentlige forretning var et blokhus, rummeligt og veloplyst. Her stod alle de blomster og planter fremme som kulden og mørket uden for dræbte. Fra mimoser over roser til orkideer. Og de duftede voldsomt i den varme som var blevet dem til del.

Bag forretningen strakte tre lange drivhuse sig med rent tropisk lys.

Det var lige før lukketid og der var tilsyneladende ingen kunder. Jeg havde egentlig tænkt mig mere observation og at slå til i morgen, men hvorfor skyde det ud? Jeg så mig om og gik ind i butikken. Duffelcoaten, havde jeg tænkt, stak af, den ville de nok huske. Altså havde jeg købt en pelsforet anorak af en gadesælger før jeg brød op. Plus læderhandsker.

Jeg gik hen til disken og så hende i øjnene. Endelig. Og hun genkendte mig uden tøven.

– Albert, sagde hun.

Hun sank lidt sammen. Men var måske i færd med at åbne en skuffe under disken.

Samtidig med at jeg trak pistolen gik det op for mig at der var noget jeg måtte forholde mig til skråt bagfra.

Jeg drejede mig og så en stor kvindeskikkelse med en lang skygge foran sig komme løbende mod mig. Judiths fængselsveninde og kompagnon som sælger af blomster til det blomsterfattige land langt over polarcirkelen. Jeg sigtede hurtigt og skød. Efter benene, men jeg løftede i sidste øjeblik sigtet til brystkassen.

Kvinden faldt fremover og lå ubevægelig, med blodet allerede silende fra næse og mund. Jeg vendte mig mod Judith igen, hun havde vist ikke bevæget sig, stod bare og så fortabt frem for sig.

Hvis pistolen overhovedet kunne spores ud fra projektilerne ville norsk og dansk politi i bedste fald kunne spore den til Helsinki hvor en mig ubekendt russer havde solgt den til en mellemmand med en pæn regulær fortjeneste.

Jeg sigtede mod Judith og affyrede tre skud mod hendes bryst. Et havde været nok. Jeg så hende synke om og gik meget modvilligt hen til kasseapparatet og hentede et par bundter norske sedler op. Et rov-mord, hvad ellers ...

Der sad en nøgle i dørens inderside, og med den kunne man også låse døren udefra. Og lige ved døren sad der en kontakt, så man kunne slukke for belysningen i salgslokalet. Bag det lyste de tre drivhuse videre, langt ind i polarnatten og måske langt ind i et ny polardag – for det var lørdag aften nu.

Med bilen jeg havde lejet om eftermiddagen og med mit friske sæt svenske pas og papirer krydsede jeg en søvntig bevogtet grænse nogle timer senere. Kørte en 100 kilometer videre og skiftede herefter over til tog. Ventede hele tiden en brøsig tiltale og et fast greb i armen. Men intet skete og søndag morgen stod jeg ved en jernbanestation, hvor der var flere sydgående tog at vælge mellem. Og hvorfor dog vælge det mest oplagte?

I et tog som trods alt førte mig sydpå tømte jeg min flaske gin, krøb sammen på et sæde til nogen rejste sig fra det så jeg kunne strække mig ud, og vægrede mig halv vågen ved min drøms billeder. Af nøgne kroppe, af blomstrende duftende pragt og af skikkelser der faldt tilbage eller fremad styret af en kort krampe i min hånd. 🐼

Hør historien hos DR

DSB samarbejder i årets novelleserie med DRs læseklub, der gør det muligt for dig at gå ind på dr.dk/krimi og hente månedens novelle som lyd-podcast. Så kan du høre den, når du vil. Du kan også se interview med novellens forfatter. Og du kan se, hvad andre synes om novellen, og dele og diskutere din oplevelse med krimiklubbens medlemmer. God fornøjelse!